

Kroonika

Rahvusvaheline konverents Tallinnas

30. novembrist kuni 2. detsembrini oli Tallinna Tehnikaülikoolis rahvusvaheline kaevandamiskonverents *TAIEX Workshop on EU Legislation as it affects mining*, kus vaadeldi eelkõige mäendusega seotud Euroopa Liidu seadusi.

Konverentsi eesmärgiks oli tutvustada Euroopa mäenduseseadusi ja nende rakendamise seotud probleeme Eestis, et parandada kaevandamise kvaliteeti, tõsta ohutustaset ning muuta kaevandamine keskkonnasõbralikumaks. Osalesid Soome, Saksa, Belgia, Poola, Austria, Hollandi, Slovakkia, Rumeenia ja Ungari spetsialistid ning eksperdid. Eesti esindajatest tegid ettekande keskkonnaministeeriumi abiminister Olavi Tammemäe, kes tutvustas maapõueseadust ja kaevandamise keskkonnanäaspekte ning Tehnilise Järelevalve Mäetööde peadirektori asetäitja Egon Hirvesoo, kes andis ülevaate mäetööde ohutusest ja Eesti vastavatest õigusaktidest.

Kolmepäevasel konverentsil tehti ekskursioon Ida-Virumaale, kus väliskülalised said tutvuda põlevkivi kaevandamisega kaevandustes ning karjäärides.

Konverentsi korraldasid TTÜ mäeinstituut, TAIEXi fond, Rahvusvaheline Mäeprofessorite Ühing, MTÜ Eesti Mäeselts, Keskkonnaministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning AS Eesti Põlevkivi.

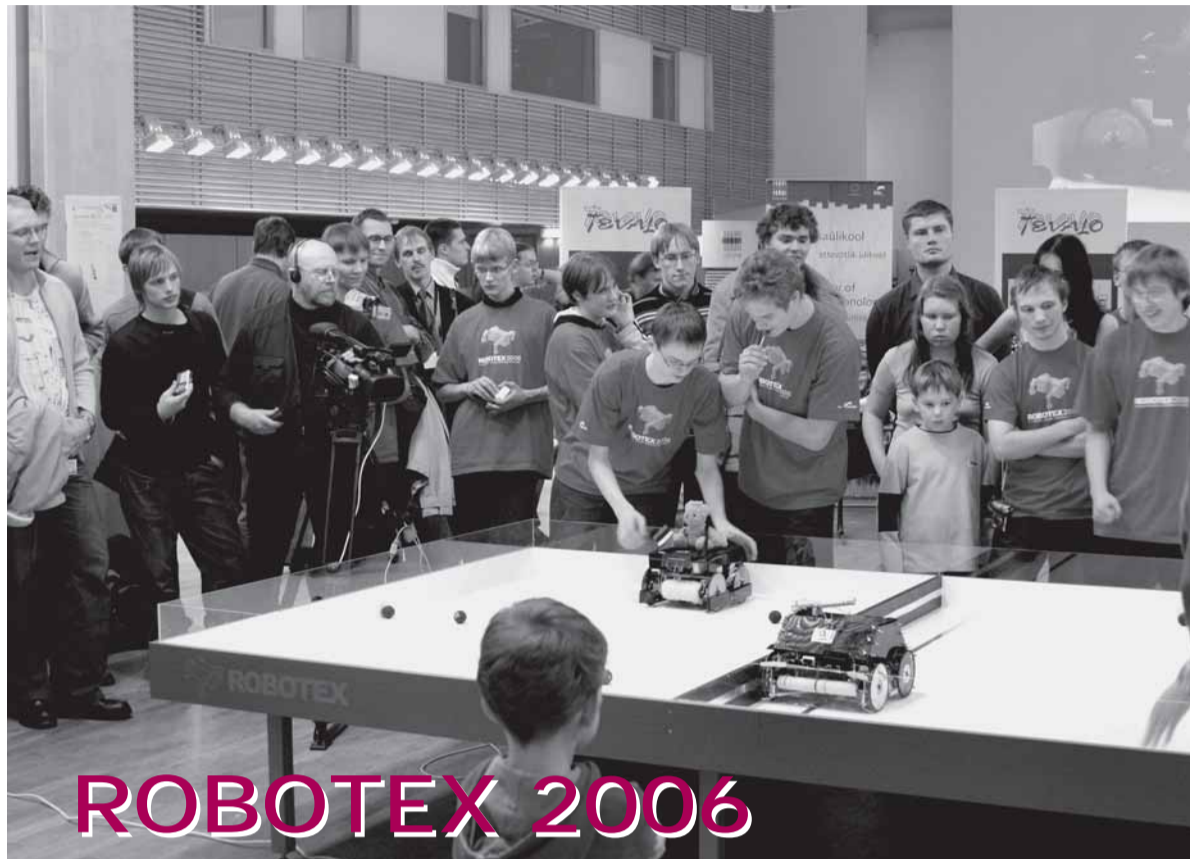
TTÜ teadlased uurivad Jordaania põlevkivi*

21. novembril allkirjastasid Tallinna Tehnikaülikooli rektor Peep Sürje ja Eesti Energia juhatuse esimees Sandor Liive TTÜ nõukogu saalis kokkuleppe teostatavusuuringu läbi viimiseks võimaliku põlevkiviõlithese rajamiseks Jordaaniale.

Sõlmitav leping on EV majandusministri, Eesti Energia esindajate ja Tehnikaülikooli teadlaste hiljutise Jordaania visiidi jätk. Lepingu allkirjastamisega algava uuringu eesmärgiks on Jordaania põlevkivivarude hindamine ja võimaliku tehase rajamise teostatavuse analüüsimine. Uuringuteks kuulub orienteeruvalt poolteist aastat, misjärel on võimalik otsustada, kas investeerimine Jordaaniale on kasulik.

"Aeg on küps astumaks üks järjekordne samm TTÜ ja Eesti Energia koostöös ja sedakorda Jordaania põlevkiviresursside hindamiseks. Kui TTÜ teadlaste teostatavusuuring põlevkiviõlithese rajamiseks Jordaaniale kestab natuke üle aasta, siis põlevkiviuuringute vallas on Eesti Energia ja TTÜ koostööperspektiiv ka edaspidi märkimisväärne", kinnitas TTÜ rektor Peep Sürje. Novembri alguses sõlmisid Jordaania pealinna Ammanis Eesti Energia tütar-ettevõtte *Oil Shale Energy of Jordan* (OSEJ) ja Jordaania kuningriigi valitsus ühiste kavatsuste kokkuleppe, millega Eesti Energia sai eksklusiivse õiguse uurida ühte kolmandikku (300 miljonit tonni) El Lajuni põlevkivimaardla varudest.

*vt ka lk 2 intervjuud akadeemik Arvo Otsa ja M&M nr. 18

ROBOTEX 2006

24. novembril peeti Tallinna Tehnikaülikoolis juba kuudandat aastat tudengite menukas ja populaarne robotivõistlus "Robotex 2006". Võistlusest võtsid osa Tallinna Tehnikaülikooli, Tartu Ülikooli, IT Kolledži ja mitme Eesti gümnaasiumi meeskonnad. Seekordsel Robotexil võistlesid robotid võrkpallis. Võistlus peeti turniirina, kus pooleistminutilistes voorudes tuli võistlusrobotil squashipallid oma poolelt üles leida ja vastase poolele visata. Päeva juhtis Peeter Marvet, kol-

meliikmelises žüriis olid Aare Baumer, Marek Strandberg ja Madis Listak. Seekord võitis Tartu Ülikooli meeskond, järgnesid IT Kolledži kaks võistkonda.

Robotexi eesmärk on mehhatronika, robotika ja arvutiteaduse oskuste arendamine ja propageerimine tudengite ja koolinoorte hulgas ning valdkonna võimaluste tutvustamine avalikkusele, ülikooli ettevõtlike ja teaduspartneritele. Esimene Robotex leidis aset aastal 2001, kui võistlesid omavahel TTÜ ja Tartu Ülikool. 2003. aastal

lailenes võistlejate ring ka piiri taha: lisaks TTÜ, TÜ ja IT Kolledžile asus võistlustulle ka Põhjamaa suurima, Rootsi Kuningliku Tehnikaülikooli võistkond.

Selle aasta Robotexi eripäraks peavad korraldajad formaadi muutust: robotite individuaalselt jõukatsutamisel on mindud üle kahevõitlusele, mis teeb võistluse põnevamaks ja kergemini jälgitavamaks. Võistlust toetasid TTÜ ja TTÜ Spinno projekt, Tartu Ülikool, AS Tevalo, Oskando OÜ, Elektrobitt Jot Eesti OÜ ja A le Coq.

Teeviit 2006

Tallinna Tehnikaülikool esitles end Teeviidal 2006 silmapaistvamalt ja tõhusamalt kui kunagi varem.

Loe ...

• Mida arvab akadeemik Arvo Ots Jordaania põlevkivi hõlvamise võimalustest **Lk 2**

• Kohtusid Kesk-Devoni kalakivistite uurijad **Lk 2**

• Läänemere-äärsed tudengid harjutavad meeskonnaõpet **Lk 3**

• Ants Üleoja – 70, tervitusi Inseneride Meeskoorilt **Lk 3**

• Tudengite saalihokis võitsid seekord tartlased, TTÜ taas teine **Lk 4**

Avaveerg

Teeviit 2006

Lõppenud nädalavahetusel toimus Eesti olulisim haridusmess TEEVIIT. Nagu igal aastal, osales sellel ka meie ülikool. Kui nüüd küsida, et kuidas meil seal läks, siis kõige iseloomulikum sõna oleks – HÄSTI! Tunnustavaid sõnu kuulsime boksi, õhustiku (mille tekitasid meie vahvad üliõpilased!) ja infomaterjalide osas nii messikülalistelt kui ka konkurentidelt – huvilised viisid endaga kaasa 3000 TTÜ üldist vastuvõtuteadmikku, hulgaliselt teaduskondade voldikuid ja taskukalendreid, TTÜ kirjadega pastakaid ning helkureid – kõik need infomaterjalid ja reklaamneened alustavad nüüd sihtgrupi seas oma iseseisvat elu, mille vilju võib noppida 2-3 aasta pärast.

Rääkides TTÜ boksi, siis seekord õnnestus reserveerida suurepärane pind – paiknesime otse peasissekäigu vastas küllalt suurel alal (36 m²), kuhu mahtusid ära kõikide teaduskondade letid, õppeosakonna üldinfo ning Virumaa- ja Kuressaare Kolledži (Tallinna Kolledži otsustas seekord eraldi boksi kasuks). Lisaks oli meil ka klaasseintega eraldatud töötuba, kus teaduskondadel olid vaiksemad kohtumised oma erialade tutvustamiseks.

Kuid iga messi kõige olulisem löögijõud on meeskond. Täiesti ebaestlaslikult on siinkohal võimalik rääkida ainult ülivõrdes – kõigepealt, kui toredad ja aktiivsed on Tehnikaülikooli teaduskonnad ja üliõpilased – millise entusiasmi esindati oma eriala nii päeva jooksul kui töötubades; kuidas ei hoitud kokku ei oma aega ega vahendeid, et tuua kohale (jumal-seda-ise-teab-mis) agregate ja asjandusi (mis ajasid välja tuld, pauku, suitsu ja imepäraseid vedelikke); au ja kiitus messi pealaval üles astunud mehhatroonikainstituudi robotiesitlejatele ja tantsuansambel Kuljusele. Ning suur tänu osakondadele, kes vastutasid videoülekanne ja filmiklippide eest, korraldasid arvutiparki, logistikat, autosõitu ja kaubavedu!

Lugupidamisega
Maris Lehtmets
Vastuvõtetutunduse projektijuht

Ülikool & Ühiskond

Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus uutest ruumidest

Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus (TFTAK) on kolunud uutesse ruumidesse. Vajadust uute ja suuremate laboripindade järele, mis on võrreldes varasemaga kasvanud üle 5 korra suuremaks, nõudis aeg ise: nii kiiret arengut ei osanud arenduskeskuse idee autorid paari aasta eest ette näha. Nõudlus keskuses tehtava töö järele on aasta aastalt kasvanud: praegu on töös üheksa projekti ning järgmisel aastal tõuseb see arv kaheteistkümneni.

TFTAKi labori üheks "tõmbenumbriks" on kindlasti maailmas ainulaadne simulatsioon – nn kunstmagu, kus imiteeritakse inimese seedetrakti toimimist. Selles tehisseadesüsteemis uuritakse organismile kasulike probiootiliste bakterite eluvõimet inimorganismis.

Laboris arendatakse originaalseid rakkude kultiveerimismeetodeid, mida saab kasutada peale biotehnoloogiliste protsesside uurimise ja optimeerimise ka uute, parandatud tehnoloogilisteomadustega rakkude loomisel.

Hetkel töötab TFTAKis 50 inimest, keskuse juhataja Urmas Sanniku sõnul võib järgmistel aastatel projektide lisandusest kasvatada 70 töötajani. Ennekõike nähadakse kasvu TTÜ tudengite arvelt, kellele on TFTAKi laborid ainulaadseks võimaluseks teoorias õpitut praktikas teostada – selleks on pakkuda kõige kaasaegsemad toidutehnoloogia uurimisega seotud meetodeid ja vahendeid.

Tänu TFTAKi panusele on mitu ettevõtet (AS Kalev, AS Leibur, AS Tere) lahendanud neid kimbutanud mured: tegeldud on toodete säilivusaja pikendamise ja kvaliteedi ning tervislikkusega. Abi on saanud ka Salutaguse Pärmitahas, kes on välja töötanud ja juurutanud eripärade tootmise tehnoloogiad ning kelle tootmise heitvetes on oluliselt vähenenud ebaseadlikud lõhn. Tehnoloogiafirmad *Laser Diagnostic Instruments* ja *AS Bioexpert* kasutatavad keskuse rakendus-uuringutest saadud lahendusi oma tootarenduses.

Uues ametis

Marika Kivik

Marika on õppinud psühholoogiks Tallinna Pedagoogikaülikoolis, samas õppinud ka magistrantuuris. Erialaselt on ta ennast täiendanud kognitiiv-käitumuslikus teraapias, süsteemses pereteraapias ja perelepituses. Marika on töötanud psühholoogina koolis ja Tallinna Psühholoogilises Kriisibis pereterapeudina, viimases töötab ka praegu.

Marika on abielus, tal on kaks tütart, kellest üks on TTÜ üliõpilane ja teine põhikooli lõpetamas.

TTÜs on tema ülesandeks nõustada ja toetada üliõpilasi, eesmärgiga tõsta nende toimetulekut ülikoolis. Marika poole võivad pöörduda ka ülikooli töötajad, kui probleemid on seotud üliõpilastega. Vajadusel saab Marikalt abi ja teavet teiste spetsialistide poole pöördumiseks.

Marikaga saab kontakti telefonil 620 3576 või e-postiga: psyhholoog@ttu.ee või marika.kivik@ttu.ee. Marika kabinet asub Akadeemia tee 7, II ühiselamu 1. korrusel.

Kõrghariduse konkurentsivõimelisust suurendavad ja pärssivad asjaolud Eesti kõrgharidusstrateegias 2006-2015

Algus üle-eelmises numbris

Tallinna Ülikooli rektor Rein Raud juhib tähelepanu sellele, et kõrghariduse käsitlemine osaliselt erahüvena ning õppemaksu sisseviimise idee on vastuolus õiglase juurdepääsu tagamise põhimõtetega. Rein Raud on seisukohal, et tasuta eestikeelne kõrgharidus võiks olla Eesti kõrghariduse üks prioriteetidest ning juhib tähelepanu sellele, et põhimõte, mille kohaselt uute õppesuundade avamiseks vajaksid kõrgkoolid Vabariigi Valitsuse luba, on selges vastuolus KHS-i lähtekohtades kinnitatud põhimõtetega, et õppeja teadustöö sisulistest ja korralduslikes küsimustes on õppeasutused autonoomsed.

Eesti Maaülikooli prorektor Hardi Tullus kontsentreeris oma seisukohad peamiselt kahte valdkonda: doktoriõpet ning akadeemilise ja rakenduskõrghariduse eristamist ning vastandamist puudutavatele punktidele. Doktoriõppega seoses tuleks senisest enam väärtustada teadlase ja õppejõu karjääri ning doktorikraadiga töötajate rolli riigiasutustes ja erasektoris. Doktoranditoetus ei ole vaja tösta riigi keskmise palga tasemeni ning ülikoolide ja teadusasutuste rahastamist suurendada. Doktoriõppe kvantitatiivsetele eesmärkidele rõhuline võib viia doktori kraadi devalveerumiseni. Hardi Tullus ei pea otstarbekaks tähtsustada ressurside suunamist rakenduskõrgharidusse tingimustes, kus eestlasele on omane väärtustada eelkõige ülikooliharidust. Sandra Sule Eesti Kunstiakadeemia välissuhete osakonnast räägib vajadusest KHS-i lähtekohtades rõhutada eesti kultuuri ja keele säilimise ning väärtustamise olulisust. Kaasaegses maailmas ei ole võimalik hoida arengut ja innovatsiooni lahus keelest ja kultuurist. Eesti Muusikaakadeemia rektor Peep Lassmann väärtustab eriti kõrghariduse kvaliteeti ja eestikeelse haridus- ja kultuuriruumi arengu ühitamist kõrghariduse rahvusvahelistumisega. Ta puudutab samuti rahastamisküsimust ning juhib tähelepanu sellele, et juba praegu, KHM-i esimesel, 2006. aastal ei taheta Vabariigi Valitsuses heaks kiidetud strate-

gia tegevuskava täita nende punktide osas, mis käsitlevad kõrgkoolide vahendite kavandamist jooksuvateks investeringuteks alates 2007. aastast protsendina RKT-st. EBS-i rektor Madis Habakukk on veendunud, et rahvusvahelises konkurentsivõimelisuse muutub Eesti kõrgharidussüsteemi üheks tugevuseks selle mitmekesisus ja omanäolisus. Ta rõhutab märksõnadena kõrgkoolide koostööd, rahvusvahelistumist ja kõrghariduse rahastamist. Strateegiale heidab ta ette liigset suurte akadeemiliste ülikoolide keskust. KHS peaks hoopis väärtustama kõigi Eesti kõrgkoolide koostööd ning Eestis võiks tekkida võrgustikuülikoolid. Viimaste teke oleks samm Eesti kõrgkoolide ressurside mõistlikuma kasutamise, õppekavade arvu vähendamise ja kõrgkoolide selgema tööjaotuse suunas. Rektor rõhutab riigi ja eraorganisatsioonide tunduvalt aktiivsemat kaasamist (ka rahalises mõttes) kõrghariduse rahvusvahelistumisse. Kõrghariduse rahastamise otsustamiseks tuleks haridusosakute rakendamisega kaasata rohkem üliõpilasi.

Audentese Ülikooli prorektori Ivar Raigi seisukohalt ei tunne KHS muret mitte Eesti kõrghariduse ja teaduse pärast, vaid seisab pigem suhteliselt kitsa ringi haridus- ja teadusjuhtide korporatiivsete huvide eest. Eesmärgiks ei tohiks seada õppe- ja teadustöö vahendite koondamist vaid ühte-kahte ülikooli ehk mõne avalik-õigusliku ülikooli monopoli tugevdamist. Eesti KHS-i kesksuks ülesandeks peaks saama haridusturul õiglase konkurentsireeglite kujundamine ning tingimuste loomine avaliku ja erasektori koostööprojektideks.

Akadeemia Nordi rektori Ene Graubergi seisukohtades käsitletakse pikemalt kavandatavaid tegevussuuna 2 tegevusi. Ene Graubergi arvates ei saa Eesti teadus- ja haridussüsteemi väiksust arvestades olla kvalifitseeritud andmisel kindel valdkondlike ekspertkogude, mis hindavad litsentside andmisel kvaliteeti ja otstarbekust, objektiivsuses. Ka puudutab ta kõrgharidust andvate õppeasutuste koostöövõrgustike loomise vajadust,

Jakob Kübarsepp, õppeprorektor

mis omakorda võimaldab läbi viia nn võrgustikupõhist õpet. Eesti Üliõpilaskondade Liidu juhatuse aseesimees Marja-Liisa Alop peab oluliseks seda, et riik arvestaks kõrghariduse kavandamisel demograafilist arengut. Arvestama peaks ka rahvusvahelisel tasandil toimivate arengutega ja suhtuma kriitiliselt kõikidesse ettepanekutesse, mis tulevad Eesti tingimustes halvasti orienteeruvalt rahvusvaheliselt tasandil. Sealhulgas puudutab see Euroopa Komisjonist tulevaid signaale erasektori kasvavast rollist kõrghariduse rahastamisel. Arvestades kõrghariduse olulisust ühiskonnas toimetulemisel, on vaade kõrgharidusele kui privileegile ja personaalsele investeeringule läänemaailmas ammu iganenud. Üliõpilased rõhutavad sellega seoses vajadust suurendada kõrghariduse rahastamist, seades eesmärgiks tösta kõrghariduskulutuste tase OECD-riikide keskmisele tasemele ehk 1,5 protsendini SKP-st, täna on need kulutused Eestis 1,1 % SKP-st. Üliõpilased muretsevad ka kõrghariduse kvaliteedi ja õppurikeskuse pärast. Täna kõrghariduse rahastamismudel soosib masstootmist. Soovitatakse mitte ainult suurendada kõrghariduse rahastamist, vaid muuta ka senist rahastamiskeskmi. Oma rahastamise ja kvaliteediga seotud seisukohtades peab EÜL vajalikuks luua üliõpilaste sotsiaalsete garantiide süsteem, mis võimaldaks keskenduda kõrgkooliõpingute ajal täielikult õppimisele. Üliõpilaste arvates on ebaõiglane olukord, kus osa üliõpilastest maksab õpingute eest. Ainus viis tagada võrdne kohtlemine ja ühiskonna vajadustele vastav kõrgharidussüsteem on kaotada kõrgharidussektoris õppemaksud.

Hetkel käsitleb KHS-i suhtes avaldatud seisukohti ja ettepanekuid Riigikogu kultuurikomisjon, kellel on õigus enne Riigikokku viimist parandusi ja täiendusi teha. Valge saali foorumil arutatud seisukohtadest avaldatakse 3. novembril kokkuvõtte Riigikogu veebis aadressil www.riigikogu.ee/foorum.

Jakob Kübarsepp
29. oktoober 2006

Jordaania põlevkivi hõlvamine on eestlastele jõukohane*

Akadeemik Arvo Ots, kui perspektiivseks peate pärast Jordaania novembri algul toimunud konverentsil osalemist sealset põlevkivist oli tootmist?

Pea üsna perspektiivseks. Seal kõlanud hinnanaütaja - 35 dollarit barreililt - tähendab, et kui nafta hind maailmaturul on sellel tasemel, siis põlevkivi töötlemine õlaks tasub ennast juba ära. Minu tegevus on olnud seotud põlevkivi otsepoletamisega. Ka selle vastu oli Jordaania konverentsil suur huvi. Usun, et ka põlevkivi otseenergeetiline kasutamine ehk põletamine kerkib lähema kümne aasta jooksul seal päevakorda. Kas eestlaste, eelkõige TTÜ teadlaste *knowhow* põlevkivi tööstuslikul kasutamisel võiks ka mujal maailmas marjaks ära kuluda?

See on väga hea küsimus, selles peitub üsna suur tõde. Eesti on maailmas ainuke riik, kus saadakse põlevkivist õli ja kasutatakse seda üheaegselt elektri tootmiseks – meil on olemas kogu komp-

leks. Ühtki teist sellist riiki maailmas pole olemas. Põlevkivi kasutatakse küll õli tootmiseks Hiinas, Brasiilias, arengujärgus on see ka Austraalias, aga Eestis on siiski tehnoloogia valik laiem. Meil on õli toodetud püstgeneraatorites, viimasel 25 aastal on aga Eestis tehtud üsna palju, et üle minna põlevkivi töötlemisele tahke soojuskandjaga pöörlevas trumlis. Nimetatud tehnoloogia on Eestis väga arenenud ja usun, et see sobiks ka Jordaania põlevkivitöötajatele. Tuleb tervitada Eesti Energia initsiatiivi Jordaania põlevkivi hõlvamiseks. Eestis aga tahetakse samal ajal põlevkivi tarbimist piirata, kas pole see kurioosne?

See panebki imestama, et kui mujal maailmas kasvab huvi põlevkivi kasutamise vastu, olgu näiteks või Jordaania konverents või sügisel toimunud konverents USA-s, ja tuleva aasta aprillis korraldab Jordaania uue konverentsi, kus arutatakse põlevkivilademet ja geoloogiküsimusi, leiame Ees-

tist grupe, kelle meelest tuleks põlevkivi kaevandamine juba homsest päevast kinni panna. Paneme kinni, aga neil "ägedail" põlevkivi kaevanduste sulgejail pole midagi nende asemele pakkuda. Pime, elektrita keegi olla siiski ei taha. Ütlen päris kindlalt, et põlevkivi peaks olema suureks õnneks Eestile, mitte õnnetuseks, nagu mõned ringkonnad kinnitavad. Olen kindel, et selliseid toimivaid projekte, mis põlevkivi asendaksid, pole olemas, välja arvatud ülemisi, mis pole tehniliselt teostatavad. Praegu on koostamisel põlevkivi arendamisprogramm, kui kaugelt põlevkivi hõlvamisega võiksime minna. Olen tõesti seda meelt, et põlevkivi aastasele kasutamisele tuleks seada teatav piir. Praegu on välja pakutud 20 miljonit tonni aastas, see on ratsionaalne arv. Iseasi, kui palju sellest energeetikale ja palju õli tootmiseks läheks.

*intervjuu akad Otsaga oli tevikuna eetris 26. novembri Vikerraadio saates Labor

Küsitles Mart Ummelas

Ülikool & Ühiskond

Esimesi väliskülalisi Geoloogia Instituudi uues hoones

Novembri kolmandal nädalal olid TTÜ Geoloogia Instituudi külalisteks kaks fossiilsete kalade spetsialisti – Michael Newman Aberdeeni Ülikoolist ja Jan den Blaauwen Amsterdamil Ülikoolist. Kuigi eri maadest, ühendab neid kolmeaastasteepikune koostöö Õtimala Kesk-Devoni kalakivististe kogumisel ja uurimisel.

Meie maa ja lähimad naaberalad pakuvad neile huvi eeskätt seepärast, et Lõuna-Eestis, Lätis ja Venemaa loodes osas on sama geoloogilise vanusega settikivimid laialt levinud ning neis leiduvad kalafossiile on uuritud juba alates 19. sajandi esimesest poolest.

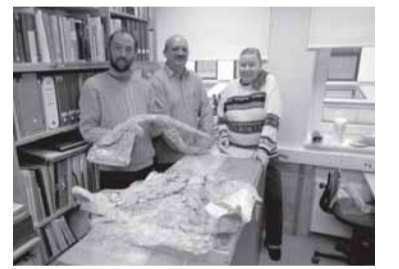
Külalisuurijad sattusid meile mõneti ebasobival ajal, sest Geoloogia Instituudi hiigelsuured kollektsioonid on veel osaliselt lahti pakkimata peale sellesugisest kolimist Estonia puisteelt uude, nn vahemajja ehk IV õppehoone C korpusesse.

Kuigi külustus vältas vaid poolteist päeva, jõuti läbi vaadata olulisimad rüükalade kogud ning heita pilk meie unikaalsele loatuete kalade psammosteidide kollektsioonile, samuti lihasuimse kala *Panderichthys* eksemplarile. See üliharuldane eksemplar on ainus, millel on peaaegu täielikult säilinud neljalajsete loomade paarisjäsemetele lähedase ehitusega rinnauime toes.

Kolleegid täiendasid meie kogusid 13 eksemplarist koosneva kalakollektsiooniga Šotimaa Devonist. Järgnevatel päevadel viibiti koos Lätis. Lisaks ühisele kollektsioonide läbivaatamisele ja pildistamisele Riias Läti Loodusmuuseumis tehti ekskursioon Devoni paljanditesse. Peatusi paljandis Riia lähedal Loja jõel ning Strenči lähikonnas Raminiekis, samuti kalafossiilide poolest maailmakuulas Lode savikarjääris soosis vahepeal soojaks läinud ilm.

Põhjamaise hillisügisese kõledust said külalised siiski omal nahal tunda paar päeva varem lühikesel linna-ekskursioonil Tallinna vanalinna. Üks peamisi koostöö eesmärke M. Newman ja J. den Blaauweniga ning läti kolleegide I. Zupiņš ja E. Lukševičiga on Šotimaa ja Baltikumi Devoni läbilõigete rööbistamine. Seva võimaldab nimetatud aladel Kesk- ja Hilis-Devoni vältel (397-359 miljonit aastat tagasi) elanud kalafaunaade sarnasus.

Elga Mark-Kurik

Meie külalised Jan den Blaauwen (vasakul) ja Michael Newman pole varem nii suure rüükala rinnauime toest käes hoidnud. Esiplaanil sama kala *Heterostius* koljukaas. Paremäl Elga Mark-Kurik TTÜ Geoloogia Instituudist.

ETAG konverents

Euroopa Kvaliteediorganisatsioon (EOQ) koostöös Eesti Kvaliteediühingu ja Tallinna Tehnikaülikooliga korraldas 29. novembril Tallinna Tehnikaülikoolis kvaliteedi- ja haridusinstituutidele suunatud rahvusvahelise ETAG (*Education and Training Activities Group*, Hariduse ja koolituse töögrupp) konverentsi, mille peateemaks oli *Human Factor* (inimeste osa organisatsioon). Konverentsi avas õppeprorektor professor Jakob Kübarsepp.

Tallinna Tehnikaülikool on Eesti Kvaliteediühingu liige 2004. aastast. ETAGi töögrupi liige on TTÜ kvaliteeditehnika õppetooli teadur Tiia Tammaru, EOQ asepresident.

Juubilar

Mati Valdma 70

28. novembril sai TTÜ elektroenergeetika instituudi emeriitprofessor Mati Valdma 70 aastaseks. Kõige teadlikumad 51 aastat oma elust on ta õppinud ja töötanud ikka samas kohas ning pühendanud end elektroenergeetikale.

Algas see aastal 1955 elektrijaamade, -võrkude ja -süsteemide vastu huvi tundva üliõpilasena, jätkus juhuslikkuse mõju arvestamisega elektrisüsteemide talitluse optimeerimisel aspirandina ning doktoriväitekirja kaitsmisega teemal, mis käsitles elektrisüsteemide optimaalset talitlust mittetäieliku informatsiooni tingimustes. Lisaks õppejõu kohustustele TTÜ elektrisüsteemide kateedris (elektroenergeetika instituudis) tuli Mati Valdmal 25 aastat olla selle kateedri juhataja ja instituudi direktor. Lühemat aega on ta ennast täiendanud Moskva Energeetika Instituudis, Moskva Majandusmatematika Instituudis, Budapesti ja Helsingi tehnikaukoolides.

Professor Valdma teavad üliõpilased tunnustatud lektorina õpetamises, mis on seotud energiasüsteemide talitluse optimeerimise, süsteemiteooria ja energiasüsteemide küberneetikaga. Tema juhendamisel on valminud hulgaliselt üliõpilaste lõputöid ja erineva astme väitekirju.

Üsna lootusetu oleks siinkohal loetleda juubilarite tegemisi teaduses ja rakendusuringutes, tema publikatsioonid ning tema juhtimisel või osalusel täidetud projekte. Need ulatuvad suurte energiasüsteemide stohhastilise talitluse mitmeetapilisest juhtimisest kuni väga oluliste rakendusküsimusteni, nagu Eesti energiaseaduse ja Eesti energeetika arenguplaanide väljatöötamine.

Tunnustatud organisaatorina on Mati Valdma osalenud TTÜ nõukogudes, olnud paljude komisjonide esimees, väljaspool neid aga Eesti Energia nõukogu liige, AS Elpec juhataja esimees, Eesti Elektroenergeetika Seltsi juhataja liige ja on tänagi Eesti Teaduste Akadeemia energeetikanõukogu liige.

Lisaks energiasüsteemide juhtimiseadmistele hinnatakse kõrgelt Mati Valdma juhtimisoskusi.

Juubilaril on kogu oma senise pingelise töö elu kõrval olnud ka teine elu, mida ta on sisestanud väärtusliku ilukirjanduse, teatri ja muusikaga. Ta on laulnud Eesti Raadio segakooris, osalenud sportlikul jalgsimatkal üle Kaukasuse mäeaheliku, käinud kalaretkedel, kaitsnud kateedri spordiau orienteerumise- ja muudel võistlustel.

Kõike, mida praegune juubilar Mati Valdma on teinud, on ta teinud põhjalikult ja hästi. Tema töid on tunnustatud stipendiumide, preemiade, medalite ja aukirjadega. Ta on võitnud nii üliõpilaste, kolleegide kui ka kogu meie energeetikaüldsuse lugupidamise ja austuse. Ise jääb ta seejuures tagasihoidlikuks. Seoses juubeliga soovis ta asendada kolleegide kiidukõned oma loenguga "Determinismist ebamäärasuseni ehk Einsteinist Zadehini".

Soovime juubilarile jätkuvat jõudu, teravat mõistust, vahedat sulget ja head tervist veel paljudeks aastateks!

Kolleegid elektroenergeetika instituudist

Läänemere-äärsed tudengid meeskonnaõpet harjutamas

Sel nädalal jõudis lõpule esimene etapp SA Innove toetatud projekti "Interdistsiplinaarse ja rahvusvahelise meeskonna- ja projektipõhise õppe rakendamine elektriajamite ja jõuelektroonika, automaatika ja mehhatroonika valdkonna magistriõppes. Projekti partnereiks on meie Tehnikaülikoolil naaberriikide tehnikaukoolid Kaunasest, Riias, Vilniusest, Gdyniast ja Lundist ning ettevõtetest MS Balti Trafo OÜ, Festo Oy AB Eesti filiaal, ABB AS, Harju Elekter Elektrotehnika AS ja Klinkmann Eesti AS.

Projekt toimub kolmes suunas: raalprojekteerimine, tootmise automatiseerimine ning elektriajamid ja jõuelektroonika. Projekti esimene etapp käivitus 1. oktoobril 2005. Aasta alguses tegeldi projekti metoodilise ettevalmistamisega ning septembrist alustati rahvusvahelise seltskonna valimist ja komplekteerimist. Projekti esimese etapi kuueliikmeline meeskond koostati kolmest TTÜ tudengist – Rando Pikner, Karl Pärn ja Roman Ionikan ning kolmest külalstudengist – Edgars Jäkobsons Riias, Andrius Papickas Vilniusest ja Piotr Dworakowski Gdyniast.

Oktoobris ja novembris viidi läbi teoreetiline ettevalmistus tulevaks praktiliseks tööks, juhendajaks eestlasest Lundi tehnikaukooli õppejõud, hiljaaegu doktoritööd kaitsnud Avo Reinap, kes koostas ka projekti metoodilise osa ning juhendi õppejõududele. Sellest peaks välja kasvama tulevikus praktiline abivahend samalaadse meeskonnatöö tulemuslikuks kasutamiseks praktilises õppetegevuses.

20. novembril tulid välistudengid kohale ja meeskond asus tööle, alustuseks arvutati spetsiaalse tarkvaraga hulk trafovariante, mida oli esitanud ja kavatseb tootma hakata partnerettevõtte MS Balti Trafo. Seejärel siirduti nädalaks ettevõttesse endasse,

Projekti juhendaja Avo Reinap (keskel) koos poolaka Piotr Dworakowski (vasakul) ja leedulase Andrius Papickasega aruannet ette valmistamas.

mis asub Väandras, kus modelleeritud trafod ka oma kätega valmis tehti, neid mitmesuguste parameetrite osas testiti ja katsetati. Teooria viidi nii-öelda oma kätega praktikasse, metalli ja juhtmetesse.

1. detsembril pöörduti tagasi Tallinna ja alustati aruande koostamist, mida projekti selle osa kokkuvõtteks 5. detsembril elektriajamite ja jõuelektroonika instituudis õppejõududele ja kaastudengile ka esitleti.

Instituudi direktori professor Juhhan Laugise sõnul võib projektitöö tulemusena korrigeeritud ja täpsustatud metoodilisi materjale jagada edaspidi naaberriikide kolleegidega, mis kindlasti aitab kaasa sellise meie jaoks veel üsna uudse meeskonnaõppe vormi juurutamisele Läänemere regioonis. Lõppkokkuvõttes aga soodustab see kogu ülikooli-õppe edasist rahvusvahelistumist.

Kogemused on positiivsed ja õpetlikud

Nõnda võiks kokku võtta projektis osalenud tudengite ja nende juhendaja Avo Reinapi esmast hinnangut projektitööle. Avo kinnitas, et üldmulje tööst on vägagi positiivne. Väikese pipraterana märkis ta siiski ära, et eriti siin-

sete tudengite motivatsiooni ja ettevalmistusega on olnud veidi probleeme. Seda mitte ainult selle projekti osas, vaid ka võrreldes üldisemalt, näiteks Rootsi tudengitega, kes suhtuvad õppetöösse märksa tõsisemalt.

Projektis kultuuride kokkupõrkeid siiski ei olnud, kuid nagu rõhutas Rando Pikner, mõnetine ebaühtlane ettevalmistus tekitas esialgu ka teatavaid tõrkeid. Rühmatöö kogemus annab kindlasti tulevikus palju juurde tegelikku töökollektiivi sisseelamisel, arvas ta. Teooriast praktikani osalemine ja tulevikus ka tooteni jõudmine, milleks võiks olla näiteks kolmefaasiline trafo lifti- või kraanamootori tarvis, andis aga juurde enesekindlust ja konkreetsust magistriõppe tegeliku tulemuslikkuse hindamisel.

Kindlasti oli omamoodi eluliselt põnev ka Väandras tehases praktiseerimine, mille kohta leedu noormees muuseumis pisike muuseumiga tähendas, et seal olevat väga kenad tüdrukud, poola noormees aga lisa kiitvaid sõnu firma MS Balti Trafo külalislaskuse ja hea ettevalmistuse kohta projektis osalemiseks.

Jutles ja pildistas Mart Ummelas

Juubilar

1964. aastal tõi tollane TPI Akadeemilise Meeskoori peadirigent Harald Uibo äsja koori juurest lahkunud Olev Sau asemele abidirigendiks kolm aastat varem Tallinna Konservatooriumi lõpetanud Ants Üleoja. Mees võitis lühikese ajaga oma eakaaslastest lauljate tunnustuse.

1971. aastal vabanes meeskoori peadirigendi koht ja delegatsioon suundus Antsu juurde läbi-rääkimistele. Ta tegutses tollal lisaks Eesti Raadio Segakoorile ka Tallinna Kammerkooris jm. Ent nõusse ta saime!

Niinimetatud Antsu-perioodi kuulusid osalemine koorikonkurssidel, suurvormide ettekanded koos orkestritega, konsertimatkad mujal tollasel "suurel kodumaal" ja isegi raja taga.

Kui aga 1987 jõudis paljudele lauljatele kätte eapiir, mis TAM-i põhikirja järgi määrab vanuse laeks 50 aastat, järgnes pereheitmine. Uuel dirigendil Jüri Rendil oli see väga piinarikas aeg, aga rauakooli meestevaru oli sedavõrd suur, et varsti laulis meeskoor, nagu poleks kaadri vahetust olnudki.

Ehitusfirmas EKE töötavad kunagised TAM-i laulumehed seadsid samal aastal asjad nii, et otsiti üles kunagised lauluvennad, lepiti professor Üleojaga kokku koostöök ja hea meeskoori tasemele pürgimiseks. Nõnda laulabki täna TTÜs Jüri Nuudi

Ants Üleoja 70

nimelises auditooriumis kaks korda nädalas Inseneride Meeskoor.

18. novembril juhatab Ants Üleoja oma juubelikontserdil pea kõiki koore, kelle ees ta on seisnud: RAMi, TAMi ja Inseneride Meeskoori, aga ka sünniküla Oonurme

segakoori, mida ta koos tütre Elo-ga käib kohapeal juhatamas.

Soovime juubilarile tema heade omaduste kauast säilimist ka edaspidiseks!

Inseneride Meeskoori nimel Toivo Ojaveski

Tudengielu

Tutvusta oma uurimustööd teistele

TalveAkadeemia kutsub bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilasi esitama inimese ja keskkonna suhteid käsitlevaid uurimustöid teistele Eesti avalik-õiguslikele ülikoolide üliõpilastele. Töid saab esitada 31. detsembrini aadressil www.talveakadeemia.ee.

Uurimustööd – üliõpilase jaoks olulise teadusliku mõtte, avastuse või järelduse käsitus – oodatakse konkursile kuuetehekskülselise artiklina. Töö peab puudutama inimese ja keskkonna vahelisi suhteid ühes järgmises valdkonnas:

- bio- ja keskkonnateadused;
- ühiskonnateadused ja kultuur;
- terviseuuringud;
- loodusteadused ja tehnika.

Artikli esitamine annab üliõpilasele teadusartikli kirjutamise kogemusi ning objektiivset tagasisidet asjatundjatest koosnevalt komisjonilt. Kaheksa paremat kirjutajat pääsevad oma teadusliku mõtet esitama TalveAkadeemia konverentsile 23.-25. veebruaril 2007 ning parim saab rahalise auhinna 5000 krooni.

Artiklid, mis suulisele ettekandmisele ei pääse, saavad võimaluse esineda TalveAkadeemia konverentsil stendiettekandega. Parimad artiklid trükitakse ära TalveAkadeemia 2007 kogumikus. TalveAkadeemial on artiklite avaldamise osas kokkulepped ajakirjadega Akadeemia ja Keskkonnatehnika. Lisaks võimaldab TalveAkadeemiale artikli esitamine saada ülikoolilt ainepunkte.

TalveAkadeemia konkurssi ja konverentsi korraldavad üliõpilasorganisatsioonid EMÜ Keskkonnakaitse Üliõpilaste Selts (EMÜ KÜS), TTÜ Säätva Arengu Klubi (TTÜ SAK), Eesti Keskkonnauliõpilaste Ühing Sorex ning TTÜ Mäering 2003. aastast alates.

Vaata ka <http://www.talveakadeemia.ee>
Lisainfo:
Jaanus Hallik, projektijuht,
502184.

Varajased jõulud

6. detsembril toimub Glehni lossis traditsiooniline tipikate jõuluball.

Ballil kuulutatakse välja aasta parimad järgmistest kategooriates: aasta rebane, uustulnuk (tudeng + organisatsioon), eestvedaja (tudeng + organisatsioon), tippsündmus, idee, huumor, reklaam, toetaja (sponsor), õppejõud ja TTÜ tudengielu eestvedaja (eluaegne tiitel)

Sooja jõulumeelolu aitab luua Mihkel Mattisen. Tantsuks mängib TTÜ puhkpilliorkester ja jõuluendusega astub üles T-teater. Glehni lossi uksest avatakse külalistele kell 18.00 ning programm algab kell 19.00. Piletid (100 krooni kahele) müügil üliõpilasesinduses ja I korpus müügipunktis.

tipikas.ee

Tallinna Tehnikaukooli ajaleht

Mente et Manu

Ilmub aastast 1949

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
Tel 620 3615, faks 620 3591
E-mail: ajaleht@ttu.ee
<http://www.ttu.ee/ajaleht>

Vastutav väljaandja Tiit Sinissaar
Tegevtoimetaja Mart Ummelas
Infotoimetaja Kersti Vähi
Keeletoimetaja Helgi Arumaa
Makett ja küljendus Liivi Pettai
Fotod TTÜ
Trükikoda SpinPress

Sport

Tudengite saalihoki meistrid

TTÜ spordihoones peeti 26. novembril Eesti üliõpilaste meistri-võistlused saalihokis 2006. Valitsev meister Tartu Ülikooli meeskond suutis oma paremust tõestada ka sel aastal. Finaalis võideti TTÜ kindlalt 3:0, kuid otse poolfinaali asetusega TÕ sai tunda tõsist ärevust, kui mäng Sisekaitseakadeemiaga jäi normaalajal viiki 2:2 ning finaalkoht lunastati napilt karistusvisetega. Ka teine finalist, mitmekordne varasem meistermeeskond TTÜ, pidi teises poolfinaalis tulemuse selgitama karistusvisetega põhiliselt soomlastest mängijatest koosneva

Audentese Rahvusvahelise Ülikooli (IUA) vastu. Kolmanda koha kohtumises jäi peale IUA tulemusega 2:1. Sisekaitseakadeemia, kes terve turniiri väga südikalt oli mänginud, pidi

piirduma neljanda kohaga. Esmakordselt kavas olnud naiste turniiril krooniti nelja naiskonna seas meistriks Tallinna Ülikooli naiskond.

Uued stipendiaadid Raekojas

Juba viieteistkümnendat aastat toetavad Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond ja Vilistlaskogu edukaid tehnikatutendeid ning noori doktorikraadiga õppejõude stipendiumitega. 22. novembril toimunud Tallinna Tehnikaülikooli Arengufondi ja Vilistlaskogu pidulik vastuvõtul Tallinna Raekojas jagati tudengitele stipendiumiraha, autasustati Tallinna Tehnikaülikooli kuld- ja ausponsorid, allkirjastati koostöölepingud uute Vilistlaskupitaliga liitujatega ning sõlmiti uued koostöölepingud stipendiumite asutamiseks.

Piduliku vastuvõtu avas Tallinna Tehnikaülikooli Arengufondi nõukogu ja Vilistlaskogu juhatuses esimees Gunnar Okk, tervitussõnad lausuvad TTÜ rektor Peep Sürje ja Tallinna linnaapea Jüri Ratas. Pärast avasõnu andis rektor Peep Sürje üle tänukirjad TTÜ kuld- ja ausponsoritele.

Kuldspetsori tiitli, kelle annetus on vähemalt 250 000 krooni, vääriliseks tunnistas Tallinna Tehnikaülikool AS Ericsson Eesti. Ausporsori tiitli, kelle annetus on vähemalt 100 000 krooni, said Elion Ettevõtted AS ja AS Silberauto. Seejärel allkirjastas TTÜ vilistlane Reet Hääl liitumislepingu TTÜ Arengufondi Vilistlaskupitaliga, lisaks temale liitus 2006. aasta novembris Vilistlaskupitaliga ka teine TTÜ vilistlane – Heiti Hääl. Seitsme aasta jooksul on Vilistlaskupitaliga liitunud 55 ülikooli vilistlast.

Järgnevalt allkirjastati uued koostöölepingud stipendiumide asutamiseks sihtasutuses Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond. Jäädvustamaks 2006. aasta juulis hukkunud AS Eesti Põlevkivi ju-

hatuse esimehe ning Tallinna Tehnikaülikooli doktorandi Mati Jostovi mälestust ja tema panust Eesti majandusse ja ühiskondlikku ellu, asutati TTÜ Arengufondi juurde Mati Jostovi nimeline doktoriõppestipendium. Stipendiumi asutamisel on toeks olnud Mati Jostovi lähedased, tuttavad, kolleegid ja sõbrad. Selle stipendiumi suurus on 40 000 krooni ja igal aastal antakse see välja vähemalt ühel korral. Stipendium on ette nähtud doktoriõppe edukamatele üliõpilastele, kes õpivad energetikaerialadel. Stipendiumi asutamislepingu allkirjastas nimelise doktoriõppestipendiumi nõukogu esindajana Toomas Luman.

Jäädvustamaks Tallinna Tehnikaülikooli rektori ja keemiaprofessori, Eesti tuntud riigi- ja haridustegelase, põlevkivikeemia rajaja Paul Kogermani mälestust ja tema panust Eesti teadusse, haridusse ja ühiskonnaellu, asutati Tallinna Tehnikaülikooli Arengufondi juurde Paul Kogermani nimeline doktoriõppestipendium. Stipendiumi asutamisel on toeks olnud Kogermani perekond, mõttekaaslased ja sõbrad. Stipendium on ette nähtud matemaatika-loodusteaduskonna ning keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonna doktoriõppe edukamatele üliõpilastele. Asutamislepingu allkirjastas Kogermani nimelise stipendiumi asutaja esindajana Priit Kogerman. Veel allkirjastati koostöölepingud ASiga Harju Elekter, kes jätkas 2001. aastal asutatud stipendiumite väljaandmist energetikateaduskonna bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilastele ning mehaanikateaduskonna bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilastele,

ASiga Elion Ettevõtted, kes jätkas 2002. aastal asutatud stipendiumi väljaandmist tehnika eriala bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilastele, ASiga Ensto Ensek, kes asutas stipendiumi ühele mehaanikateaduskonna edukale bakalaureuseõppe üliõpilasele ja ühele mehaanikateaduskonna edukale magistriõppe üliõpilasele, ASiga Kadaka Varahalduse, kes asutas stipendiumi ehitusteaduskonna keskkonnatehnika eriala bakalaureuse- või inseneriõppe üliõpilasele ja keskkonnatehnika eriala magistriõppe üliõpilasele ning logistika eriala bakalaureuseõppe ja sama eriala magistriõppe üliõpilasele.

Käesoleva aasta sügisel otsustasid Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond ja Vilistlaskogu koostöös TTÜ juhtkonnaga anda välja ühtekokku 58 stipendiumi kogusummas 1 499 000 krooni. Tallinna Raekojas pidulikul vastuvõtul anti neist välja Boris Tamme nimeline stipendium summas 100 000 krooni, professor Heinrich Lauulu nimeline stipendium – 100 000 krooni, Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendium – 15 000 krooni, 11 stipendiumit doktoriõppe üliõpilastele à 40 000 krooni, 16 stipendiumit magistriõppe üliõpilastele à 25 000 krooni, 24 stipendiumit bakalaureuseõppe üliõpilastele, nendest 18 stipendiumi à 15 000 krooni ja 6 stipendiumi à 20 000 krooni. Vilistlaskogu andis välja kaks 10 000 kroonist Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu üliõpilastipendiumit ja Peeter Riida nimelise stipendiumi kahele majandusteaduskonna bakalaureuseõppe üliõpilasele à 17 000 krooni.

VIIVISEVABA NÄDAL RAAMATUKOGUS

4.-9. detsembril on TTÜ raamatukogus viivisevaba nädal.

Kasutage soodsat võimalust tagastada võlguolevaid trükiseid viivisevabalt raamatukogu kõikidesse teeninduspunktidesse!

TTÜ raamatukogu

EESTI VABARIIGI TEADUSPREEMIADE KONKURSS

Riigi teaduspreemiate komisjon kuulutab Vabariigi Valitsuse nimel välja teaduspreemiate konkursi.

Vastavalt riigi teaduspreemiate põhimäärusele määratakse teaduspreemiad Eesti teadustöötajatele ja teaduskollektiividele silmapaistvate teadustöö tulemuste eest.

2007. aastal antakse välja:

Üks 500 000 krooni suurune preemia vastava teadusala paradigmat ja maailmapilti mõjutava või uut teadusvaldkonda rajava teadusliku avastuse või olulise sotsiaalmajandusliku mõjuga innovaatilise tooteni viinud avastusel põhineva leiutise või teadus- ja arendustöö eest. Preemia kandidaadi ülesseadmiseks on komisjonile vaja esitada:

- motiveeritud esildis (kuni 3 lk);
- muu tulemustega seotud materjal.

Kaks 300 000 krooni suurust preemiat pikaajalise tulemusliku teadus- ja arendustöö eest.

Preemia kandidaadi ülesseadmiseks on komisjonile vaja esitada:

- motiveeritud esildis (kuni 3 lk);
- curriculum vitae (kuni 3 lk);
- teaduspublikatsioonide nimekiri;
- olulisemad publikatsioonid (kuni 10 nimetust).

Kaheksa 150 000 krooni suurust aastapreemiat eelneva nelja aasta jooksul valminud ja avaldatud parimate teadustööde esiletõstmiseks järgmistes teadus- ja arendustegevuse valdkondades:

- täppisteadused;
- keemia ja molekulaarbioloogia;
- tehnikateadused;
- arstiteadus;
- geo- ja bioteadused;
- põllumajandusteadused;
- sotsiaalteadused;
- humanitaarteadused.

Aastapreemiad on ette nähtud Eesti teadlastele individuaalsena või erandkorras teaduskollektiividele.

Aastapreemia kandidaadi ülesseadmiseks on komisjonile vaja esitada:

- motiveeritud esildis (kuni 3 lk);
- nelja viimase aasta (2003–2006) jooksul ilmunud publikatsioon(id) ja muu tulemustega seotud materjal.

Ettepanekuid kõigi preemiate kandidaatide ülesseadmiseks võivad teha Haridus- ja Teadusministeeriumis teadus- ja arendusasutustena registreeritud ülikoolide ning teadus- ja arendusasutuste nõukogud, samuti Eesti Teaduste Akadeemia akadeemikud.

Riigi teaduspreemiate komisjon ootab ettepanekuid 25. detsembriks 2006.

Vabariigi Valitsuse otsus riigi teaduspreemiate kohta tehakse teatavaks ja preemiad antakse üle Eesti Vabariigi aastapäeval.

TTÜ nõukogu teeb ülikooli otsuse teaduspreemiate kandidaatide esitamiseks oma 19. detsembri istungil.

